

Å male med lys
– Kunstnerportrett av fotograf Johs. Bøe

Tekst og foto: Siri Wolland

Fotograf Johs Bøe er opptatt av fotografiets mangesidighet. Fotografiets mange muligheter lar seg lett kombinere med nysgjerrighet. «What if», er et uttrykk han ofte kommer tilbake til. «Hva skjer hvis jeg gjør slik, eller kanskje sånn»? Helt konkret ble han betatt av muligheten for å fordype seg i bitte små ting, for så å la dem vokse opp til store formater. Utstillingen på Fine Art Gallery i Oslo nå i vår heter *Sirissenes ettertanke* og handler om nettopp det. Små elementer av insekter, inntørkede kronblader, deler av forråtnede blomster, stilker og hårstrå er sirlig dandert, komponert og fotografert. Bildene blåses opp til store formater (175 cm) og skarpheten er slående. Rommet som oppstår i komposisjonene er fascinerende, og fargepaletten har tusen valører og gir betrakteren et lite innblikk i en ny verden. «Nature Morte» heter stilleben på fransk, og «Still Life» på engelsk, og det er nettopp det bildene er. Et naturens stilleben.

Konsekvensen av denne fotoserien er en ny og stor samling av insekter, tørkede planter og blomster. Bøe er ofte i svigerinnens hage, der han finner de fleste rekvisittene han trenger. Insektene og plantedelene må ikke være for fine, fordi estetikken i hans prosjekter ligger i det forfalne. Han vil også at fargene skal framtre som i en palett. Elementene blir nøye valgt ut. Jeg ser ham for meg på alle fire, med forstørrelsesglass, og nesa ned i blomsterbedet.

Det ligger måneder med hardt arbeid bak fotoseriene, *Sirissens ettertanke*, som har hvit bakgrunn, og den forrige serien, *Villrosens siste sukk*, som hadde samme type tema, men med svart bakgrunn. Tekniske utfordringer, etterarbeid i photoshop og ikke minst arbeidet med å skrive ut de store bildene er svært omstendelig. Bøe regner med at han bruker seks måneder på å prøve og feile, tre måneder på etterarbeid, og to måneder for å lage de utvalgte, endelige bildene. Papiret og trykket er så skjørt at bildene må monteres med en gang for ikke å bli ødelagt. Han jobber nøyaktig og detaljert. Slikt arbeid krever tålmodighet.

I en annen fotoserie, *Promise*, la han brettet eller krøllet papir direkte på skanneren slik at lyset trengte igjennom papiret og gav en skulptural effekt. Det er en serie han liker godt fordi den er enkel. Han er opptatt av enkelhet, i en funksjonalisme der unødvendigheter holdes utenfor. Unødvendig kunst liker han dårlig, og han etterstreber å vise fram noe han ikke har sett blitt gjort tidligere.

Han er veldig fascinert av at “det lille” kan løftes opp til å bli noe stort. Derfor disse to seriene med de bitte små insektene og stilkene som løftes opp i store formater. Men Johs Bøe må innrømme at han øver seg på å gå utenfor egne rammer, og han vil stadig utfordre seg selv. Den nyekspresjonistiske kunsten han ble kjent med i tiden han bodde i New York, ga ham fornyet interesse for den delen av billedkunsten som ikke er fotografi.

En annen interessant ting med fotografen og teknikeren Johs Bøe er at han har gått bort fra alle storformat- og speilreflekskameraer fra 1980-90-tallet. Disse trofaste følgesvennene er byttet ut med en liten snerten Olympus OMD EM1 mark 3, og senere en Olympus PEN F. Dette er fantastiske digitalkameraer med uante muligheter. Særlig er pixel shift-funksjonen helt unik for fargegjengivelse og dybdeskarphet. Lite kamera, store bilder.

Alle fotografiene nevnt ovenfor er laget hjemme på Nesodden. Pandemien har ikke vært begrensende i så måte. Det er først når utskriften starter at Johs Bøe må oppsøke fotostudioet han har sammen med tre andre fotografer, og der den store skriveren står.

Ungguten Ole Johannes (Johs) hadde egentlig et dilemma. Skulle han velge musikken eller fotografiet? Fiolinen ble lagt på hylla da ungdomstiden tok tak, og gitar, rock og punk fikk innpass i livet. Bandet «The Ledge» ble viktig og Johs ble tilknyttet Jan Dahlen and The Shotgun Riders. Syngingen startet senere. Og når vi snakker om musikken, så har han på ingen måte forlatt tema. Han tar nok opp gitaren og synger en trall ved jevne mellomrom. Han blir litt unnvikende og hemmelighetsfull da jeg spør om musikkplaner framover.

Det startet med fotostudier ved Sogn videregående skole, og så fikk Johs Bøe den store ære å bli den kjente amerikanske fotografen Irving Penns assistent fra 1981-83 i New York. Det var sikkert lange og lærerike dager i mørkerommet.

Men, etter at unge Bøe kom hjem til Oslo etter New York fikk han mange kommersielle oppdrag og jobbet mange år med mote og reklame. Han fotograferte også for Natt og Dag. Bildene skulle være helt grønnsj, oppkjefte og frekke, og de skulle være kornete bilder i farta. Det var kult den gangen. Hele tiden hadde han egne kunstprosjekter ved siden av. I 1979 fikk han antatt et fotografi på Statens Høstutstilling, noe som var ganske uvanlig på den tiden. Og det ble sagt at det sannsynligvis også var siste gang et fotografi skulle være med på denne type utstilling.

Den italienske fotografen og humanisten Mario Giacomelli (1925-2000) inspirerer Johs Bøe, amerikanske Diane Arbus (1923-1971) er en annen. Johs forteller at det er mer enn 100 malere han liker, men kanskje bare 5-10 fotografer. Det er vanskelig å skape sin egen signatur i fotografiet. Det blir fort for «mainstream», eller for overfølsomt.

Neste prosjekt for Johs Bøe er en retrospektiv fotoutstilling i 2025. Han er i full gang med å grave dypt i alle arkiver for å få oversikt over sin egen fotoproduksjon gjennom 40 år. Å velge ut høydepunktene må være en egen sportsgren. Det blir nesten som å lage en biografi.

Nyekspresjonisme: Retning i billedkunsten fra slutten av 1970-tallet som en reaksjon til 60- og 70-tallets konseptuelle og minimalistiske kunst. De nyekspresjonistiske kunstnerne fikk inspirasjon av europeisk ekspresjonister som Emil Nolde og Edvard Munch.

Nyekspresjonistiske kunstnere var blant annet George Baselitz, Jean-Michel Basquiat, Julian Schnabel, Francesco Clemente og Anselm Kiefer.

Åpningen av utstillingen *Sirissenes ettertanke* på Fine Art Gallery, er uklart når Feelgood går i trykken, på grunn av pandemien. Utstillingen åpner ved første anledning.

Foto: Johs. Bøe

Foto: Johs. Bøe

Foto: Johs. Bøe

OPPLEV DET BESTE FRA BYGD TIL FJELL I VÅGÅ

Stonslått natur i lag med kulinariske høydepunkt

VELKOMMEN OPP

Når du kjem til oss, skal det kjennast som å kome heim.

MÅLTID Å MINNAST

Råvarene er stuttreist frå lokale ørretvatn og jaktterreng.

KOMPLETTE PAKKAR

AKTIVITETAR
MATOPPLEVINGAR
OPPHALD

FREDAG

Ankomst Sov Lodge med 4-retters middag på fjellstugu.

LØRDAG

Frokost Sov Lodge. 4-retters middag på Andre Etasje.

Alt 1:

Kulturhistorisk vandring i sentrum med besøk i Ullinsvin, galleriet og den flotte stavkyrkja. Lunsj på Andre Etasje

Alt 2:

Enkel fjelltur til fots eller på elsykkel med utelunsj frå bålet. Egen guide og kokk.

DIN EIGEN FJELLHEIM

Romma er inspirert av turmål i vakre Vågå.

JOTUNHEIMEN KALLAR

Vi vil gjerne ta deg med som gjest på ein storslått fjelltur.

 ANDRE
ETASJE

Vågåvegen 51A
Tlf: 48 09 04 55 / 97 62 16 43
post@andreetasje.no

www.andreetasje.no

 BRIMI
FJELLSTUGU

Tessvegen 420
Tlf: 41 93 11 11
yngve@brimiland.no

www.brimiland.no/brimi-fjellstugu

SOV
LODGE

Brennvegen 4
Tlf: 41 55 00 50
velkommen@sovlodge.no

www.sovlodge.no